

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון ק"ס, פרשת קרח תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

פירוש 'ויקח קרח' והזכרת שמות אבותיו

לפי שהיה בן יצהר בן קהת ובן לוי

הטענה הראשונה שלקח היא היותו 'בן יצהר', שיצהר הוא הגדול משאר בני קהת מלבד עמרם שהיה הבכור, וחברון ועוזיאל הם אחרי יצהר, ולכך לא חשש מבני חברון ועוזיאל שיעמדו כנגדו. הטענה השניה היא 'בן קהת' שהוא נכד של קהת שהוא הנבחר מכל שאר בני לוי להיות מנושאי הארון וכלי הקודש, ועל כן לא חשש מבני גרשון ומררי שיעמדו כנגדו.

הטענה השלישית היא 'בן לוי' שמכיון שהיה משבט לוי, שהוא המעולה מכל השבטים להיות משרתי ה', לכך לא חשש מבני שאר השבטים שילחמו נגדו.

לקח גם דתן ואבירם בני ראובן הבכור

מלבד הטענות הללו לקח גם את 'דתן ואבירם' שהיו מהחשובים שבשבט ראובן שהוא הבכור ליעקב אבינו, ולכך נאמר 'דתן ואבירם' בוא"ו, משום שמלבד הטענות שלקח לגבי עצמו, לקח גם את דתן ואבירם עמו, ועל ידי זה הם החשיבו את עצמם באותה דרגה ומעלה של משה רבינו, זהו שנאמר 'ויקומו לפני משה', שעל ידי המעלות של קרח והמעלות של דתן ואבירם הם הרגישו שהם עומדים וקמים באותה הדרגה של משה.

ומלבד אלו לקח עוד 'ואנשים מבני ישראל חמישים ומאתים', אמנם אלו לא החזיקו עצמם באותה דרגה של משה, אלא רק באו עמו לסייע בעדו ובמחלוקתו, ולכך נכתב 'ויקומו לפני משה' מיד לאחר דתן ואבירם, שרק קרח ודתן ואבירם טענו שהם בדרגתו של משה, ומאתים וחמישים איש שגם הם באו עם קרח ונלקחו על ידו, הם רק נקהלו על משה ודיברו כנגדו לחזק את טענותם של קרח ודתן ואבירם.

בכך נתיישבו כל ארבעת ההערות, 'ויקח קרח' שלקח את הטענות במעלות משפחתו ומפני זה לא חשש שיעמדו כנגדו, והזכירה תורה את שמות אבותיו מפני שמחמתם הוא שהעז לחלוק על משה. ונאמר 'דתן ואבירם' לפי שגם אותם לקח עמו לחלוק על משה, ופירוש 'ויקומו' שהשוו עצמם למדרגתו של משה רבינו.

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני ראובן ואון בן פלת בני ראובן. ויקומו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמישים ומאתים וגו' (טז, א-ב).

בפסוקים אלו נפתחת פרשתנו העוסקת במחלוקת קרח ועדתו על ה' ועל משה נביאו. ויש להתבונן בארבע הערות שיש להעיר בפסוקים אלו.

א. מהו שנאמר 'ויקח קרח' ולא נתפרש מה לקח? ב. יש להעיר מדוע הוצרכה התורה לפרש את כל שמות אבותיו של קרח, שהיה בן יצהר, ויצהר בן קהת, וקהת בן לוי, על עון מגונה כל כך שנחלק על ה' ועל משה. ג. יש להבין מה שאמר 'דתן ואבירם', שאם כוונתו שגם דתן ואבירם לקחו כמו שלקח קורח, אם כן היה צריך לכתוב 'ויקחו קרח ודתן ואבירם'? ד. מהו שנאמר 'ויקומו לפני משה', שאם הכוונה שהם נעמדו לחלוק על משה, הרי זה אמור בפסוק שלאחר מכן 'ויקהלו על משה ועל אהרון ויאמרו אליהם' וגו', ואם הכוונה שהם נעמדו בקומה זקופה כמתגאים, היתה התורה לכתוב זאת לאחר שנאמר 'ויקהלו על משה ועל אהרון' ואז היה צריך לומר 'ויקומו לפניהם', ולאחר מכן 'ויאמרו אליהם', ומדוע הקדימה התורה לומר 'ויקומו' בפסוק הקודם למה שאמרו 'ויקהלו'.

לא חשש משאר ישראל שיעמדו כנגדו

ונראה לבאר, שכוונת התורה לפרש מה ראה קורח שהיה פיקח לשטות זו לחלוק על משה רבינו ועל נבואתו, וכיצד לא חשש שכל ישראל ירגמוהו באבנים על דבר מחלוקתו. זהו שאמרה תורה בתחילת הפרשה, 'ויקח קרח' שלקח את הטענות הרמוזות בהמשך הפסוק, ועל ידם בא לחלוק על משה.

חֲזָרָה בתשובה וזרע של קיימא בזכות האור החיים הק'

הסיפור מתחיל באחד מהימים שהתפנו לי מספר שעות, ובכדי להפיג את השיעמום פניתי לבית הכנסת הסמוך שם הבחנתי בספר על חייו של רבי עקיבא. קראתי את הסיפור הידוע אשר תפס אותי בכל נימי נשמתו וחוויתי התחזקות גדולה.

כשנה לאחר מכן נקלע לידי הספר "תומר דבורה" לרמ"ק שלשונו ותוכנו משכו אותי כחבלי קסם, החלתי ללומדו ולא עזבתיו עד כי הרגשתי הארה וחיבור עצום לספר הקדוש.

חלפו מספר שנים, זכיתי כבר להסתופף באהלה של תורה. אך עדיין הציקו לי שאלות אשר כבר החלו להפריע לי עוד לפני תהליך התשובה שעברתי. היו אלו שאלות בנוגע לתהליך הבריאה, כוונתה ומטרותיה שלהן לא מצאתי תשובות. יום אחד המתנתי לרב משה בן משה שליט"א עמו חפצתי לשוחח. בעודי ממתין לסיום שיעורו של הרב, עיינתי בספר שהיה מונח על שולחני. היה זה ספר "אור החיים". המילים "נפתחו השמים והראה מראות אלוקים" כמו הממו אותי. נמשכתי לספר כאל מגנט רב עוצמה.. למדתי ולמדתי, עברתי קטע אחר קטע והגה מצאתי את אשר איוותה נפשי - דברי קדשו כמו נכתבו עבורי.

השאלות שהטרידו אותי שנים נפתרו בזו אחר זו. הרב לו המתנתי הלך זה מכבר ואני עוד יושב ושקוע בפירוש המופלא המבאר לעומק את סודות הבריאה ומטרותיה. מאז אחזתי את הספר ולא ארפנו. דבקתי בתורתו של איש האלוקים.

כעבור תקופה נסעתי לירושלים להתפלל בכותל ובציון ה"אור החיים". בדרכי חזרה לנתניה נכנסתי לחנות ספרים ואת עיני צד הספר "אורות האור החיים". רכשתי אותו ובשובי לביתי עינתי בו ובין השאר אני מגלה את דבריו של הרה"ק רבי לייב שרה'ס זיע"א המגלה כי נשמת ה"אור החיים" היא נשמת רבי משה קורדובירו - הרמ"ק - שהיא נשמת רבי עקיבא.

תדהמה אחזתני, הייתה זו סגירת מעגל מושלמת - תהליך התשובה שלי החל בספר על חייו של רבי

גם אם תחפשו היטב לא תוכלו למצוא תושב נתניה שלא שמע על הגאון רבי משה בן משה שליט"א. מהפכת התשובה שחולל הרב בנתניה ובאיזור כולו, הפכו אותו לדמות נערצת ומשפיעה על חייהם של אלפים שזכו להתקרב לה' ולתורתו.

אחת הדמויות הבולטות במוסדות "נר רחמים" של רבי משה בן משה שליט"א הוא תלמידו הרב נתנאל עמר אשר סיפורו המופלא והבלתי ייאמן משלב בתוכו עבר והווה, אמונה איתנה והבעת תודה יוקדת לממלכת התורה "עוז והדר" אשר הינם שותפים מרכזיים לסיפורו המרתק.

אורח כי ייקלע בליל שבת למוסדות "נר רחמים" לא יוכל שלא להבחין בשיעור רב משתתפים בספר "אור החיים" הקדוש. עשרות משתתפים הנמנים על כל גווני האוכלוסיה מסבים סביב השולחן ומאזינים בשקיקה לדבריו של הרב נתנאל עמר המרצה ומבאר בטוב טעם ודעת את תורתו של ה"אור החיים" הקדוש.

מבט נוסף יגלה לו כי כל המשתתפים מעיינים בספר "אור החיים המבואר" בהוצאת "עוז והדר" אליו מצורף ביאורו המקיף והמעמיק של הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א ריש מתיבתא "עוז והדר".

בשיחה לגליון טרקלין (תמוז תשע"ג) מספר הרב עמר, כיצד התחיל השיעור:

לפני עשר שנים החלתי ללמוד בחברותא בליל שבת את ה"אור החיים", אז עוד כלל לא ידעתי על המנהג החסידי של לימוד "אור החיים" בליל שבת. פשוט למדנו. במשך הזמן הצטרף אלינו משתתף נוסף, ולאחריו עוד אחד. עד כי במשך הזמן נוצר שיעור הנמשך על פני מספר שעות ובו משתתפים כארבעים איש מדי שבת בשבתו.

מדוע דווקא "אור החיים"?

זכיתי להיות בעל תשובה. בילדותי גדלתי במסגרות חרדיות, אך לדאבוני ירדתי מהדרך ויצאתי מעולמה של תורה. אך משמים שמרו עלי וזיכו אותי לראות בגלוי את יד ההשגחה העליונה שהוציאה אותי מהיכן שהייתי והעלתה אותי אל היכלה של תורה.

בְּאוֹר הַהֵלֶכֶה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

האם מותר לזרוק לים כסף שאבד לרשע, כדי שעני לא ימצאנו, לאבד זכותו של הרשע

שהמאבד סלע ומצאו עני ונתפרנס בה מעלה עליו הכתוב כאלו זכה. או שמא יש בזה משום בל תשחית.

ואם כן אולי אף בענייננו, מותר לאבד את המטבע כדי שרשע לא יזכה בזכות.

אולם יש לומר, על פי מה שכתב השו"ע (או"ח סימן תרכ"א ס"ו) נהגו לידור צדקות ביום הכיפורים בעד המתים. וכתב המשנה ברורה (ס"ק יט) דהמתים ג"כ יש להם כפרה ביום הכיפורים כשנודרין בעבורן, דאמרינן אלו היה חי היה נותן ג"כ צדקה, ואפילו אם היה עני היה טהור לב ורוצה ליתן, אבל בעבור רשע אינו מועיל, עכ"ל. והכא נמי מה שמועיל במאבד סלע, שאמרינן אילו היה פוגש את העני גם היה נותן לו, והקב"ה יודע מחשבות ומחשיבו כאילו נתנו לו, אבל ברשע גמור שלא היה נותן אין זה מועיל, וגם בעכו"ם הרשעים שרק נתכוונו להציק לישראל, אינו מועיל התוצאה, והולכין אחר מחשבתן.

ובענייננו כאשר רשע איבד סלע והוא עצמו לא היה נותן צדקה, יתכן שגם אם עני ימצאנו לא יועיל לו לכפרתו, ובמילא אסור לזרוק לים משום בל תשחית.

עוד נראה לחלק שאצל קורח הקדוש ברוך הוא שהוא יודע מחשבות איבד את ממונו, אבל סתם אדם אסור לו להשחית ולאבד ממון סתם, ולכן אם מפחד שמא ימצאנו עני, ויהיה לו שכר, לא יאבדו בידים, אלא יבקש רחמים מהקב"ה, שלא ימצאנו עני הגון, עכ"ד.

ויחזר לְמִשְׁהָ מֵאֵד וַיֹּאמֶר אֶל ה' אֵל תִּפֶּן אֶל מִנְחָתָם וְגו' (טז), (טו).

וביאר רבינו האור החיים את בקשת משה רבינו אל תפן אל מנחתם, שאפילו זכות שכבר הגיעה מנחה לה' לא יפן לה ולא יביט אליה. ומקשה האוה"ח איך יבטל מדתו ית' לאנשים ההם לעוות משפטם. וביאר וז"ל: דע כי הצדיקים יש כח בהם להפקיע זכות הנמצאת לרשעים, כשיראו שהם מוחלטים ברע... אם יראה בעיניהם להפקיע זכותו ממנו יש כח בידם... ותמצא בדין שלמטה כיוצא בדבר, שיכולין בית דין להפקיר נכסי אדם רשע כאומרם (גיטין לו ב) הפקר בית דין הפקר, יעו"ש.

כיוצא בזה כתב בספורנו (שם טז, לב) לבאר את הטעם שקרח נענש שהאדמה בלעה גם את הרכוש, כדי שלא יזכו שיהנו צדיקים בעמלם, כענין נפלה סלע מחיקו ומצאה עני ונתפרנס בה, יעו"ש.

על פי דבריהם דן בספר חשוקי חמד (עבודה זרה דף ב, ב), בנידון של יהודי רשע גדול רח"ל, שהשתמד והלך לעבוד ע"ז והזיק רבות לכלל ישראל, והנה יום אחד הלך ברחוב ונאבד לו סכום גדול של כסף, ונתייאש ממנו, ומצאו אדם כשר, ונסתפק האם מותר לו לזרוק את הכסף לים, כדי שאדם עני לא ימצאנו, והדבר יעלה לזכותו של אותו רשע, כמו שמבואר בילקוט (פרשת כי תצא רמז תתקלז) אמר רבי אלעזר בן עזריה

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו מדוע הזכירה התורה את שמות אבותיו של קרח?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים זי"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השופכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

חשוון
שנת ה'תשע"ז
דבר יום ביטוח

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע
קטעים מותאמים לענייניו של יום על פי סדר השנה
מעשיות מוזי והלימות רבינו אור החיים
מנוחות מותר"ג במשנת רבינו
מדור שבחי חיים

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנויות הספרים המובחרות

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

המשך מעמ' ב'

חשבנו שאנו מבינים את ה"אור החיים" הגיע ביאורו המדהים של הרב פומרנץ והעלה אותנו לגבהים. פתאום מצאנו אור חדש ועמוק מאין כמוהו בכל מילה ובכל תג. הפירוש הקולח והמעמיק המשלב בתוכו פשוטות בהירה וחודרת גם יחד, בצירוף המקורות וההשוואות פתחו צוהר חדש ומאיר לעבר תורת קדשו של ה"אור החיים". בתחילה רכשתי את הספר לעצמי ובהמשך כשלומדי השיעור התוודעו לביאור, רכשנו עוד ועוד ספרים, עד כי כיום כולם מאזינים לשיעור כשהביאור בידם.

הרב עמר מסיים בסיפור מופלא, מופת גלוי אחד מני רבים לו זוכים הדבוקים במלאך ה' צבקות - "החברותא שלי עמו התחלתי ללמוד את ה"אור החיים" נזקק לישועה, לאחר שבמשך שנים לא זכה לזש"ק. ביום ההילולא של ה"אור החיים" נסענו לציונו הקדוש כפי שאנו רגילים לעשות מדי שנה בשנה. חברי עמד ליד הציון ושפך דמעות בתפילתו, כשזוגתו מצטרפת אליו מעבר למחיצה. בסיום התפילה הוא הבטיח לצדיק כי אם יזכה לבן זכר, הוא יקרא את שמו 'אור חיים'. תשעה חודשים בדיוק חלפו וחברי זכה להכניס את בנו הבכור בבריתו של אברהם אבינו ושמו נקרא 'אור חיים' כהבטחתו, ולא רק 'חיים', למען ידעו הכל בזכות מי ארע הנס.

עקיבא, המשיך בספר "תומר דבורה" של הרמ"ק, והגיע לשיא בספר ה"אור החיים".

מה מצאתם ב"אור החיים" המבואר של "עוז והדר"?

השיעור שלנו איננו הרצאה. זהו שיעור חי ופעיל בו אנו עוסקים בצוותא בתורת ה"אור החיים" - לומדים ומחדשים, מקשים ומחלקים. מי שמכיר את הספר אינו זקוק להסברים, הרי יש בו הכל! דרוש ופלפול, דיוקים מופלאים וביאורים נהדרים, מוסר וחסידות, חיזוק מרומם והתעוררות עילאית. הלומדים בו נמשכים אחריו כבחבלי קסם.

עידן חדש בלימוד השיעור החל בעת שגיליתי את ה"אור החיים" המבואר של "עוז והדר". לא אוכל לתאר את האופקים החדשים שפתח בפני הביאור. אם עד הלום

ברוב עושר ושנות חיים ברכות יחולו על ראשך

בהשלימו ספרו כתב רבינו שיר קטן אחד,

שנשמט בדפוסים רבים:

מבאר אנכי תורה הקדושה,

שקיבל מסיני רבינו משה,

הגבר! בי תחרד עשתנותיך,

בפירושי שום תשים בינותיך,

במראה מקום תן עינים,

ויאירו דברי באור החיים,

ואז תושע מאלקי השמים,

ברוב עושר ושנות חיים,

ברכות יחולו על ראשך,

כאשר תאזה גם נפשך.

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

או איך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 09-3750181
מקישים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: **02-8043333**